

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

II. De caritate religiosi in Devm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

tribui Deo, se verò vilem haberi & abiectū. Humilis cedit omnibus, seruit omnibus, tā minoribus, quā maioribus. Humilis libenter conuersatur cum hominibus infimę cōditionis. Fili, optas deinceps scire, quantum in humilitate profeceris, attende ad coronas, quas humilitas præbet suis. Tres enim coronas dare solet humilibus. Prima, & minoris precij, est, quando homo se verè & in corde iudicat contemptu dignum. Altera maioris precij est, quando contemptum patienter tolerat. Tertia & suprema est, quando gaudet se contemni, & amore prosequitur contemptorem. Nunc expende tecum, quā ex his tribus coronam promerueris.

De caritate religiosi in Deum.

CAPVT II.

FILI, caritas est fructifera planta, quæ quo altius in corde religiosi radices egerit, hoc suauiores fructus producit. Duo ex ea prodeunt rami, quorum alter sursum tendit, quo amplectitur Deum, alter deorsum, quo amplectitur proximos. Vtrisque amplectitur te, ad saluandum te. nam tu amando Deum & proximum, amas & lucraris teipsum, sicut odiendo Deum & proximum, odis & perdis teipsum, De seipso

§ §

aman-

amando nullū est speciale mandatū, sicuti est de amando Deo & proximo, qui enim amat Deū & proximum, etiā amat seipsum.

Ex his duobus ramis tota lex pēdet. imō sunt breue summarium omnium, quæ scripta sunt à Prophetis & Euangelistis. Caritas dicitur virtus cælestis, & meritò, quia inter virtutes Theologicas, eius comites sola salit in cælum, vbi aliis virtutibus fruuntur duntaxat fructus, sed caritate fruuntur & fructus & arbor ipsa. Caritas diuersū habet ab humilitate effectū. Hęc enim cum sit fūdada in cognitiōe vilitatis & miserix humanæ, ita hominem deprimat, vt faciat eum se reputare pro nihilo. At caritas nixa bonitatis increatæ maiestati hominem attollit in cælum, & facit eū ingredi in sui conditoris, infinitorum bonorum Oceani, pectus.

SCRIPTURA mea multas caritatis laudes cōmemorat. vt omnes in eius amorem accendat. Nunc appellat eam vinculum perfectionis: quia tam firmiter deuincit & colligat humanā voluntatem mecū, vt in vnū quasi coalescāt, eò quod propriū amoris sit, amantem in rem amatā transformare. atq; hæc est summa perfectio, quam potest habere in hac vita. Nunc vocat eam fidei vitam virtutum omnium formam, primum Spiritus sancti

sancti fructū, ac, vt vno verbo omnes simul laudes comprehendat, ait Deum ipsum esse caritatem, & qui est in caritate, esse in Deo, ^{1. Ioan.} & Deum in ipso. Quid verò excellentius est Deo? Quid securius, quàm esse in Deo? quid iucundius, quàm secum habere Deum. ^{14.}

CARITAS res magnas patrat in homine illa prædicit; sicut contra, vbi homo illa destitutus est, magna damna facit, causam dat multis lapsibus. Dum anima à corpore humano morte diuellitur, illicò euanescit vita, actiones vitales deficiunt, & omnis corporis venustas perit. Sic caritate semel in homine extincta, vita spiritualis interit, actiones vitæ æternæ deficiunt, & venustas spiritualis mihi pergrata perit. Sine caritate nemo mihi potest esse amicus, vel gratus. Neque virtutes vllò apud me sunt loco, nisi sint à caritate ordinatæ. Si quis omnium nationum loquatur linguis, & omnium artium notitiam comprehenderit, & tamen caritatis expers sit, nihil est. Et si omnia bona sua in pauperes distribuerit, & tamen caritatem non habuerit, nihil prodest. Et si ^{1. Cor. 13.} quis tradiderit corpus suum ita vt ardeat, si absit caritas, nihil agit.

AGE, dic mihi, qui in religione caritatis rationē nullā habes. Quid proderit tibi re-
nunci-

nunci-

nunciaſſe mundo, & reliquiſſe omnia, quæ in eo poſſidebas, deſtitutum eſſe omnibus carnis voluptatibus, & alieno iudicio & imperio ſubiectum eſſe, ſi expers ſis caritatis? An fortè arbitraris, hoc dici pro ſecularibus, & non pro religioſis: Falleris. Imò hoc pœna tua erit maior, ſiquidem hoc ſine te ad religionem vocavi, vt mundi veſtibus exutus te totum veſtires caritate. Verùm ſi tu modo nihil penſi habeas cum veſte nuptiali menſæ meæ adſiſtere, ſcias te tuo malo tandem exturbandum in tenebras exteriores. Si ignis, quem mecum de celo in terram detuli, non conſeruetur in religione, vbi conſeruabitur? Si religioſi inter primos non ſunt, qui ex eo caleſcant, quinam erunt? Proximè aſſiſtere igni, & non caleſcere, malum ſignum eſt. Non parum offendor, ſi cernam ſecularem diuino amore inflammatum, religioſum verò frigidum. Si copia meritorum ſecularis religioſum ſuperet, eò quod plures caritatis actus exercuerit, id religioſum reprehensione dignum oſtendit.

FiLij, plurimum ad me amandum es obligatus, non tam, quia hunc mundum creavi propter te, aut quia tibi largitus ſum tuum eſſe, & quicquid bonorum in hac vita habes.

habes, aut etiam, quod te a dæmonis seruitute, seculique periculis & ærumnis vindicarem, quam quod tanto amore hætenus te sum complexus. Amor primum maximumque beneficium est ex omnibus, quæ tibi sunt facta. nam & quod mundum hunc condiderim tua causa ex amoris fonte profuxit. Quod passus & mortuus sim pro tua salute, amor me exstimulauit. Quod ex seculi huius procellis te eripuerim, solus amor effecit. Nonne summi fauoris loco duces, quod ego Dominus gloriæ, & rex maiestatis te terræ vermiculum, nullo tuo merito, amore meo præuenerim? Quæ necessitas impulit me, aut quæ utilitas allexit, ut amorem meum in te dirigerem? Quare saxo durior eris, si præuentus à me tam amabili dono, nullum mihi vicissim amorem rependeris.

DOMINE, si aliquid à me tibi esset re-
pendendum, id meritò deberet primo esse
meum, deinde tibi pergratum: nam ut ali-
quid tuo amori par reponam est impossi-
bile. Quando me creasti, dedisti me mihi.
quando redemisti, dedisti te pro me, & me
mihi reddidisti. Si ergò, quia me creasti, me
totum tibi debeo, quid dabo, quia perditum
reparasti & restituisi? Quid dabo pro te,
quod

quod sis oblatus pro me? Et si possem mil-
 lies quouis momento me dare pro te, quid
 ego sum cōparatione tui? Quare confiteor
 ingenuè, tanto plus me debere tibi, quanto
 tu me es præstantior. Domine, si verū est, si-
 cut est verissimū, animā, corpus, vitā, opera,
 & quicquid bonorū habeo in hoc mundo,
 totum esse tuū, & mille nominibus me tibi
 esse obligatū: fateri debeo nihil me in me
 agnoscere meum, nisi imperfectiones, defe-
 ctus & peccata. At sumā iniuria te afficerē,
 si ad rependendam vicem pro tuo amore,
 hæc tibi offerrem, quæ non solūm non tibi
 grata existunt, sed velut contraria & aliena
 a voluntate tua magnoperè aduersaris.

Sic est fili, sed est tamen aliquid in te,
 quod tuum est, mihiq; gratissimum, nempe
 amor tuus, quo pro tuo arbitratu vti potes,
 cum sis eius dominus, Hic enim non modo
 mihi est gratus, sed oēs actiones tuas reddit
 mihi acceptas, imò nulla res potest mihi
 placere eo destituta. Et conueniens est, vt cū
 ego primus te sim amore profecutus, tu vi-
 cissim amore me complectaris, quandoqui-
 dem amor non potest nisi amore cōpensari.
 Ac si aliud non egissem pro te, quàm quod
 te meo amore dignum fecerim, hoc solum
 beneficiū satis esse deberet ad cor etiā con-
 gloria-

glaciatum in amore mei inflammandum. Sic est Domine. O anima mea, si tu in hac ardenti & diuina amoris Saluatoris nostri fornace caritate non incenderis, nescio quis te à glacie æterna sit liberaturus. Quis Pater, quis amicus tanto amore nos cõplexus est, quanto noster redemptor? Ille non amauit nos amore sui proprij commodi studioso, sed amore sincero, quia semper ad nostram salutem, non ad suam utilitatẽ respexit. Etenim, cum esset per se beatus, & ab angelis in cælo adoraretur, propter nos in terram descendit factus noster frater & amicus; atq; vt liberaret nos a morte æterna amarũ passionis calicem potauit. Amemus igitur eũ, & si non possumus eum amare amore infinito, quemadmodum meretur, cum sit infinite bonus, imò bonitas ipsa, amemus saltem ex corde. Amandus est à nobis, vt Pater noster, & Pater clementissimus, vt munificus omnium quæ habemus largitor, vt pius in omnibus afflictionibus consolator, vt diligens in omnibus necessitatibus nostris prouisor, vt copiosus bonorum operum remunerator, quippe cum nec oculus viderit, nec cor humanũ comprehendere queat, quæ preparatu in cælo habet diligentibus se. Quod si aliquãdo nos castigat, hoc impẽsi^o

à nobis

à nobis amari debet. Flagella enim ex amore inflicta damnum nullum faciunt: neque enim omnis qui alium verberat est inimicus, sicut nec omnis qui condonat, est amicus. Cum ergò ille, etiam quando castigat, sit pater amabilis, & pater misericordiarum, existimandum est, si illud facit, eum facere propter nostram salutem. Anima mea, non amare Deum, sicut amandus est, est non amare. Amari debet ordinatè, non propter bonum, vel malum, quod in hac vel altera vita potest nobis inferre, sed propter semetipsum: omnia autem alia amanda sunt in ipso, & propter ipsum. Amandus est fortiter, caritas autem omnem vanum metum depellit, vim omnes superandi difficultates, aduersaque æquo animo tolerandi præbet. Amandus est toto corde, tota anima, tota mente, & totis viribus. Atque hoc est amare eum actionibus internis & externis, amare prudenter, dulciter, ardentè, & continenter. Amandus est super omnia. qua ratione eum amabimus, si eum cuius creaturæ antereferamus; si malimus potius millies mori, quam peccato mortali eum offendere.

FILII, non omnes qui existimant se amare me, amant me. Nec omnes qui arbitrantur se caritatem colere domi, eam colunt.

Cari-

Caritas, cum aliarum virtutum sit regina, nullius ædes ingreditur, nisi tanquam regina excipiatur: nec in iis commoratur, nisi honore reginæ debito afficiatur. Deindè amandus sum non verbis, sed in veritate. operibus nempè volo demonstrari amorem, nō lingua tantum. Quomodo tu ames me, si ratò cogites de me, & quando cogitas, id obiter tantum & languidè facias? Non est hoc amare toto corde, & tota mente. Quæ ratione ames me, cum labantur dies integri, hebdomades & menses, vt neque de me, neque de meis rebus sermonem instituas, ac molestè etiam alios de rebus diuinis loquentes audias? Amor pectori inclusus, nec potest tacere de me, nec aures occludere. Quomodo verè potes affirmare te amare me, si non attendas ad ea quæ ego tibi loquor in corde? aut si attendis, cur parui facis? Qui verè amat, non sinit vllum verbum amati frustra elabi, sed recondit in corde suo, ibique accuratè ruminat & expendit. Quomodo me ames, si cum potes, non facis, aut non promptè largiris, quando amore mei aliquid à te postulatur? Vero amatori difficilè non est in amati gratiam minora largiri, cum ante largitus sit ei cor suum, atque ad eò seipsum totum. Quomodo

T me

me ames, si nomine meo nullum inconfidum vis pati, nullū adire periculum? Qui amat ex corde, non dubitat pro eo quē amat mortem oppetere. Qua ratione potes affirmare te amare me, si in obseruādis meis mādatis tantam sentis difficultatem, tamq̄; negligens es, vt videaris ea non obseruare nisi coactus? Amor morā non fert, nec fastidio afficitur, sed sumā alacritate præstat voluntatem amati. Quomodo fieri potest, vt me ames tota anima tua, cum tantoperē addictus sis propriæ existimationi, aliisq̄; reclusis parum cum mea voluntate congruentibus? Qui alium amat præter me, & non propter me: aut non amat me, sicut deberet. Quomodo asserere potes te me amare, si neque ames, neque honores pro dignitate superiores, qui vices meas obeunt: cum perspicuē declararim omnem honorem vel contemptum qui illis fit, fieri mihi? Verus amator nō est, qui non se cōformat amato.

De caritate religiosi versus proximum.

CAPVT III.

FILI, reperies in mundo nonnullos, qui nullum honorē sibi cupiant deferri. reperies qui dignitates respuant. reperies, qui dona, fauores & oblationes aliorū non recipiant.